



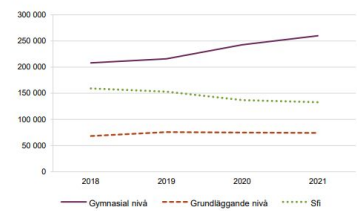
Varför utbildning för vuxna och för vad?

[Andreas Fejes anförande](#)



Antal elever i komvux

Diagram 1. Antal elever i komvux på grundläggande och gymnasial nivå samt i sfi 2018–2021.

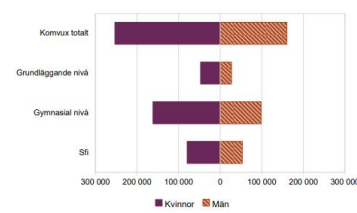


Källa: Komvux – elever och kursdeltagare - tabell 2 A. Elever i komvux kalenderåret 2018–2021.



Könsfördelning

Diagram 2. Antal kvinnor och män i komvux på grundläggande nivå, på gymnasial nivå och i sfi 2021.



Källa: Komvux – elever och kursdeltagare - tabell 2 A. Elever i komvux kalenderåret 2018–2021.



Elevernas ålder

Tabell 1. Åldersfördelning elever fördelat på åldersintervall inom komvux på grundläggande nivå, på gymnasial nivå och i sfi 2021 (%).

	-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år	50-54 år	55- år
Komvux totalt	2,0	23,5	19,3	17,6	13,9	9,7	6,4	4,1	3,4
Grundläggande nivå	0,5	15,8	17,5	20,7	18,4	12,7	7,6	4,1	2,6
Gymnasial nivå	2,9	31,2	20,6	16,0	11,4	7,7	4,9	3,1	2,2
Sfi	0,5	10,2	17,1	20,0	17,9	13,3	9,2	6,0	5,9

Källa: Tabell 6: Elevernas ålder kalenderåret 2021.



Utbildningen måste anpassas utifrån individens behov och förutsättningar.

Läroplan för vuxenutbildningen

- Utbildningen ska "ta till vara de kunskaper och erfarenheter som vuxna elever inhämtat genom arbetsliv eller tidigare studier"
- ...utbildningen ska leda till ... **en kombination av kunskaper, färdigheter och förhållningssätt** som en individ kan behöva för att kunna nyttja sin fulla potential och **aktivt delta** i samhälls- och arbetsliv.
- Vuxenutbildningen ska stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och **självförtroende**

Lärarens kunskaper, förmåga att lära ut och engagera och lärarens förmåga att lyssna och se varje elev har betydelse för om eleven fortsätter eller avbryter sina studier.

Verktygslåda

Den heterogena gruppen kan bestå av individer som:

- är ovana vid studier
- har läs- och skrivsvårigheter
- har koncentrationssvårigheter
- har psykisk ohälsa
- under kursens gång hamnar i ett tillfälligt hälsotillstånd som drabbar den kognitiva förmågan negativt
- har svårigheter med svenska språket
- fungerar helt enligt "mallen"



... för att möta framtid i Sverige

Olika erfarenheter av utbildning och hur undervisning går till

- Är det ok att tänka själv?
- Varför kan jag inte bara skriva av?
- Är det ok att be om hjälp?
- Vad är kritiskt tänkande?

Utbildning i Sverige...

Välkommen till kursen:

För att få veta mer om dig och dina mål är det bra att fylla i dokumentet

Mitt mål med kursen är:

Stift ett kryss på frågan där det passar dig och hur du fungerar när du ska lära dig något nytt.

Koncentration	LST	-----	-----	-----
Planering	LST	-----	-----	-----
Arbeta själv	LST	-----	-----	-----
Arbeta i grupp	LST	-----	-----	-----
Sköta på egen hand	LST	-----	-----	-----

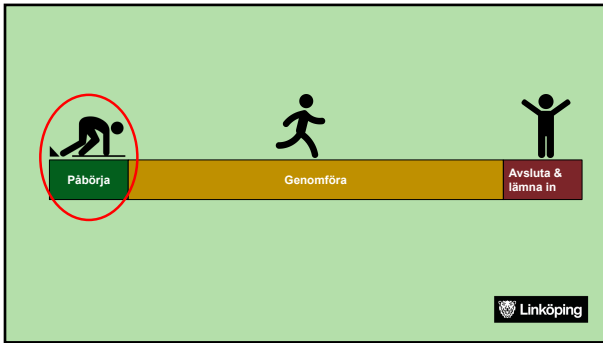
Arbeta digitalt	LST	-----	-----	-----
Tala	LST	-----	-----	-----
Lära	LST	-----	-----	-----
Skriva	LST	-----	-----	-----
Ta in kunskap genom att lyssna	LST	-----	-----	-----
Ta in kunskap genom föreläsning	LST	-----	-----	-----

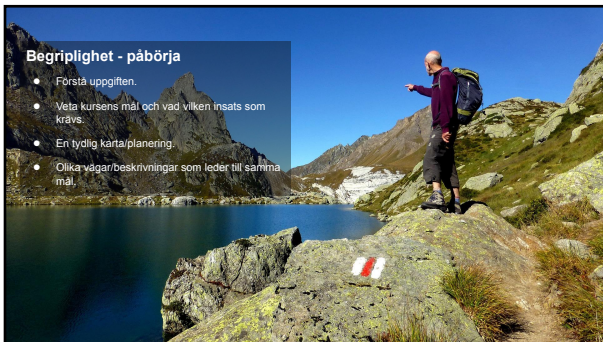
Tidigare erfarenheter i kursen:

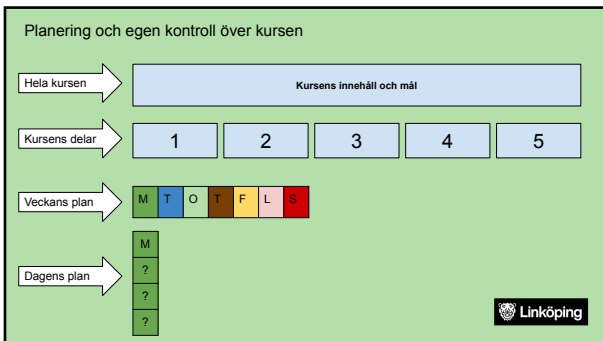
Övrigt jag vill att du ska veta:

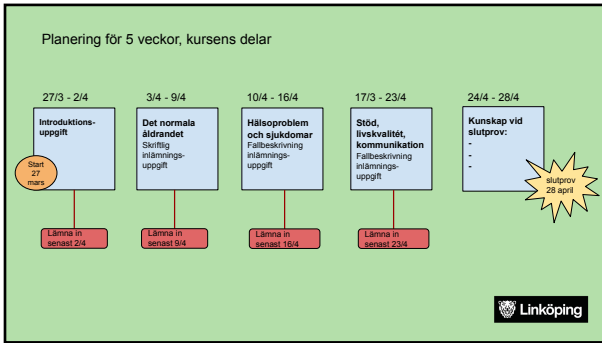
Lär känna dina elever från kursstart!

Linköping









Veckoschema

TID	MÅNDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORSDAG	FRIDAG	LÖRDAG	SÖNDAG
08:07							
07:00							
08:00							
09:10							
09:10							
11:10							
12:10							
13:10							
14:10							
15:10							
16:10							
17:10							
18:10							
19:20							
20:20							
21:20							
22:20							
23:20							
00:01							
01:00							
02:00							
03:00							
04:00							
05:00							

Veckoplanering för deluppgift

Plan:

Översikt uppgift:

Plan:

Strategi:

Support:

Begriplighet - instruktion

Gör olika alternativa instruktioner tillgängliga för alla elever.

- Visa eleverna hur de kan lyssna på instruktionen.
- Spela in *filmtipp* där du beskriver uppgiften.
- Skapa *bildstöd* för att tydliggöra instruktionen.
- Skriv i *punktform*, kortfattat för att möta individer i behov av avskalad information.

Information till uppdragsfrågor

När du gör uppdragsfrågorna nedan skall du tänka på att den är designad som en trestegsraket. På a)-frågan kan man nå F-E, på b)-frågan kan man nå F-C och på c)-frågan kan man nå F-A.

För att klara av a)-frågan krävs kort och koncist svar med tydlig punkt på att redogöra för grundläggande fakta.
 För att nå C på b)-frågan krävs en tydlig förståelse av det grundläggande men även en diskussion, reflektion samt analys.
 För att nå A på c)-frågan krävs en tydlig förståelse av det grundläggande men även en diskussion, reflektion samt analys som är välgrundad och nyanserad samt att du ska dra egna slutsatser och föreslå egna lösningar. Om du använder material utifrån läroboken ska du bedöma tillförlitligheten hos de olika källorna samt visa ett kritiskt förhållningssätt till fakta tolkningar och värderingar.

OBS! Du måste alltid ange vilka källor du använt.

Ange dina källor i slutet av varje delsvår. Lägg även in referenser till källorna i dina svar, det gör det lättare att se vad som är hämtat från fakta och vad som är dina egna resonemang. Till exempel "Enligt källa X...", "Min åsikt är..."

I nästa alla typer av texter/upsatser bygger man sitt arbete på olika sorters källor. Med källa menar man främst böcker, tidningsartiklar och sidor på internet, men det kan också vara brev, intervjuer mm. Alla hänvisningar du gör i din text måste alltså återfinnas i din källförteckning. Där måste du beskriva din källa så att den är lätt att hitta för andra.

Poängen med källangivelser är att läsaren ska kunna leta upp din källa och kontrollera om du talar sanning. I högre utbildningar inom forskning och i många yrken (t.ex. journalistik) är det avgörande för trovärdigheten. Vitsen med en källförteckning är ju att läsaren snabbt ska kunna verifiera att det du skriver verkligen stämmer.

Samma instruktion men i avskalad punktform

Information till uppdragsfrågor i punktform

På a)-frågan kan man nå F-E, på b)-frågan kan man nå F-C och på c)-frågan kan man nå F-A.

E-nivå på a)-frågan

- fräna kort och koncist
- redogöra för grundläggande fakta

C-nivå på b)-frågan

- tydligt visa förståelse av det grundläggande
- diskutera ämnet
- reflektera
- analysera

A-nivå på c)-frågan

- tydlig förståelse av det grundläggande
- diskutera ämnet
- reflektera
- analysera välgrundat och nyanserat
- dra egna slutsatser
- föreslå egna lösningar

Källor

Om du använder material utifrån läroboken ska du ange vilka källor du använt.

Du ska

- bedöma tillförlitligheten hos de olika källorna
- visa ett kritiskt förhållningssätt till fakta tolkningar och värderingar
- lägga in referenser till källorna i dina svar
- lista dina källor i slutet på uppgiften



Samma instruktion men med bildstöd - del 1

Information till uppdragsfrågor

När du gör uppdragsfrågorna nedan skall du tänka på att de fungerar som en trestegsraket.

Omdöme:	F	E	C	A
Fråga a)				
Fråga b)				
Fråga c)				

- På fråga a) kan du nå F-E
- På fråga b) kan du nå F-C
- På fråga c) kan du nå F-A



För att nå E på fråga a) krävs ett kort och koncist svar med tyngdpunkt på att redogöra för grundläggande fakta.

grundläggande

För att nå C på fråga b) krävs en tydlig förståelse av det grundläggande men även en diskussion, reflektion samt analys.

grundläggande diskussion reflektion analys

För att nå A på fråga c) krävs en tydlig förståelse av det grundläggande men även en diskussion, reflektion samt analys som är välgrundad och nyanserad samt att du ska dra egna slutsatser och föreslå egna lösningar.

grundläggande diskussion reflektion analys slutsats egna lösningar

Linköping

Källor
Du måste alltid ange vilka källor du använt.

Du ska visa på ett kritiskt förhållningssätt till den fakta du har med i din text. Är din källa en organisation eller person som står för vissa åsikter? Är din källa resultat av forskning?

Källor kan vara:

- böcker
- tidningsartiklar
- sidor på internet
- brev
- intervjuer

Lägg in hänvisningar till källorna i din text. Det gör det lättare att se vad som är hämtat från fakta och vad som är dina egna resonemang.

Till exempel:

- "Enligt källa X..."
- "X menar att..."
- "Min åsikt är..." (eget resonemang)

Gör en källförteckning (en lista) av dina källor i slutet av uppgiften. Alla hänvisningar du gör i din text måste finnas med i din källförteckning.

Linköping

Instruktionsord - förklaringar

Linköping







Bygg en konstruktion där du kan ta med eleverna upp för att skapa överblick av kursen. Där eleverna ser mål, delmål och vad som krävs för att de ska nå dit.



Hanterbarhet - genomförande

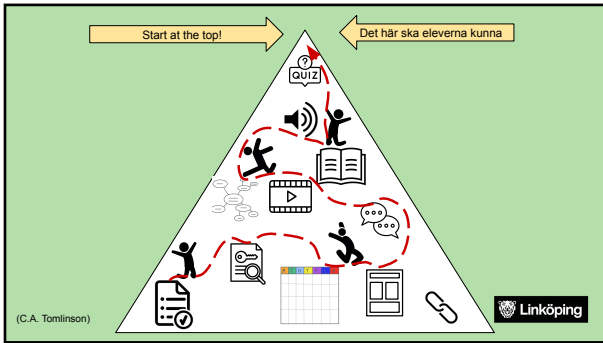
- Ge alla elever den utrustning krävs för att uppgiften ska vara hanterbar.
- Under kursens gång kan en del elever hamna i en situation som gör att de måste ta till nya verktyg. Se till att verktygen finns tillgängliga - och att eleverna hur de ska användas.

Synliga resurser för alla elever

						
Sidor i boken	Viktiga begrepp	Länkar	Lyssna på text	Filmklipp om ämnet	Mallar	Kontakt med läraren

Använd alltid samma symbol/bildstöd för respektive begrepp eller resurs! Annars kan det bli förvirrande.





Länkar till verktyg för alla elever

	Läsa
	Skriva
	Räkna
	Minne
	Planera
	Påbörja




[Studieteknik - verktyg](#)



Webbsida för studieteknik och verktyg

www.studietekniktornell.com



Meningsfullt



I skolan har vi ansvar för att studierna ska kännas meningsfulla.

Dialogisk och erfarenhetsbaserad undervisning



Det är elevernas frågor, tankar och erfarenheter som står i centrum

Nyttja elevernas kunskaper och erfarenheter i undervisningen

- Använd bilder och filmer från verkligheten
- Engagemang och motivation ökar när undervisningen är autentisk
- Språk och kunskapsutveckling ökar
- Ställ frågor kring situationsbundna bilder
 - Varför gör man så?
 - Vad är viktigt att tänka på?
 - Vad säger man och vad gör man i den här situationen?
- Ta reda på vad eleverna kan och vet redan
- Utgå från det konkreta till det abstrakta



Om jag kör fast

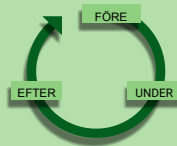
- Samtal med eleven - utvärdera
- Kartlägga situationen
- Det kollegiala lärandet
- Elevhälsa
- Rektor är ytterst ansvarig....



Diskutera dina kollegor

Delge varandra goda exempel

- Hur kan du planera?
- Första mötet?
- Under kursen?
- Efter kursen?



Take home

- Planera för en heterogen grupp
- Gör verktyg och resurser tillgängliga för alla elever
- Utvärdera och ompröva tillsammans med andra





Tack för att du lyssnat!

studieteam.vux@utb.linköping.se



Referenser

En andra och en annan chans - ett komvux i tiden SOU 2018 71

<https://www.regeringen.se/4957d7/contentassets/d2112ee6599452b937573e1c91bc9d9/en-andra-och-en-annan-chans-ett-komvux-i-tiden.pdf> (Nedladdad 2022-12-09)

Läroplan för vuxenutbildningen

https://www.skolverket.se/undervisning/vuxenutbildningen/komvux-grundlaggande/laroplan-for-vux-och-kursplaner-for-komvux-grundlaggande/laroplan-vux-12-for-vuxenutbildningen?url=996270488%2F%2Fvillabuscw%2Fisp%2Fcurriculum.htm%3F%2F%3Dvuxv&svurl=12.60111e501629d150a271u5&anchor_z (Nedladdad 2022-12-09)

Skolinspektionen, Studievbrott i kommunal vuxenutbildning (2021)

<https://www.skolinspektionen.se/beslut-rapporter-statistik/publikationer/kvalitetsgranskning/2021/avhopp-i-kommunal-vuxenutbildning>

Khalida Muhammed, Yttre påverkande faktorer i barns lärande En jämförande studie mellan Sverige och Syrien (2006). <https://gupea.ub.gu.se/bitstream/handle/2077/3859/HT06-2611-040.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

<https://urplay.se/program/212994-mitt-land-mitt-iv-min-skola>



Skolverket, Elever och studieresultat i kommunal vuxenutbildning (2022)

<https://www.skolverket.se/download/18.66960151804bed21fd2075/1654240995242/pdf9845.pdf> (Nedladdad 2022-12-22)

Skolverket, skolutveckling, statistik

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/statistik/for-statistiknyheter/statistik/2022-06-09-elever-och-studieresultat-i-komvux-2021> (Nedladdad 2022-12-09)

Studieteknik, <https://www.studietekniktornell.com/>

Tatler, Susan (2015). Inklusion og undervisningsdifferentiering – Baggrund og perspektiver. I E. Skibsted, H. Bundgaard Svendsen, K. Østergaard, S. Långager (Red.) Undervisningsdifferentiering. Et princip møder praksis. København: Akademisk Forlag.

Tomlinson, Carol Ann (2014). The differentiated classroom. Responding to the needs of all learners. Alexandria: Pearson Education Inc.